

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/230/2022
Identifikačné číslo spisu:	1211218793
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1211218793.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Z. N., O. X., E. XX, zastúpenej advokátom JUDr. Pavlom Jurekom, Bratislava, Páričková 15, proti žalovaným 1/ H. H., G., G. XXXX/XX, 2/ S. H., G., G. XXXX/XX, 3/ S. H., G., G. XXXX/XX, 4/ H. H., G., G. XXXX/XX, 5/ K. H., G., G. XXXX/XX, 6/ D. H., G., G. XXXX/XX, za účasti intervenienta KOMUNÁLNEJ poisťovne, a.s., Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31595545, o náhradu škody z ublíženia na zdraví, v súčasnosti vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B2-10C/145/2011 (pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 10C/145/2011), o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 04. februára 2021 sp. zn. 10Co/207/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná 6/ a intervenient majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Žalovaným 1/ až 5/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II - v súčasnosti Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 24. januára 2017, č. k. 10C/145/2011-447, uložil pôvodnému žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 10.490,55 eura s príslušenstvom bližšie špecifikovaným vo výrokovej časti (výrok I.) a vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.). O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyni priznal voči pôvodnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok III.) a zároveň priznal štátu voči pôvodnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok IV.).

1.1. Vychádzajúc z ustanovení § 420 ods. 1, § 427, § 441, § 442, § 444, § 447 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“ alebo „Občiansky zákonník“), § 5 ods. 1, 2 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o

zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z. z.“), § 4 ods. 1, 2 písm. a) a c) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“), § 4 ods. 1, 2 písm. c), § 53 ods. 1, 3 a 4 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 8/2009 Z. z.“) a na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie záveru, že žaloba je z väčšej časti dôvodná, a preto priznal žalobkyni celkom sumu 10.490,55 eura, predstavujúcu doplatky za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, náklady na liečenie, za zničené oblečenie a okuliare a ušlý zárobok. Vzhľadom na to, že žalobkyňa žiadala priznať sumu 11.383,86 eura, rozdiel v sume 893,31 eura tvorí zamietnutý nárok na úhradu nákladov na vypracovanie znaleckého posudku, časť liečebných nákladov a časť ušlého zárobku.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne a intervenienta rozsudkom zo 04. februára 2021, č. k. 10Co/207/2017-521 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v napadnutých častiach o uložení povinnosti pôvodnému žalovanému zaplatiť žalobkyni náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 3.469,60 eura, za náhradu liečebných nákladov vo výške 9,43 eura a za náhradu škody na veciach vo výške 46,78 eura, ako aj o zamietnutí nároku na zaplatenie 229,07 eura (prvá výroková veta) a odvolanie žalobkyne proti zamietnutiu nároku na náhradu liečebných nákladov vo výške 6,57 eura odmietol (druhá výroková veta). V napadnutých častiach o uložení povinnosti pôvodnému žalovanému zaplatiť žalobkyni 4.092,33 eura a o zamietnutí nároku na zaplatenie 657,67 eura, v napadnutých častiach týkajúcich sa úroku z omeškania a v časti o trovách konania rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (tretia výroková veta).

2.1. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že po oboznámení sa s obsahom spisu dospel v prvom rade k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie z hľadiska žalobkyňou uplatnených nárokov na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, liečebných nákladov a škody na veciach, ako aj ohľadom tvrdení pôvodného žalovaného (ktoré uvádzal na svoju obranu) a intervenienta, a teda riadne zistil skutkový stav veci. Zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s ust. § 191 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“) dospel k správnym skutkovým záverom, a na ich základe vyvodil aj správny právny záver o výlučnej zodpovednosti pôvodného žalovaného za škodu žalobkyne a o dôvodnosti ňou uplatnených nárokov v tejto časti, a zároveň o nedôvodnosti krátenia plnenia o 20 % zo strany intervenienta za jej údajnú spoluvinu. Svoje dôvody vedúce k vyhoveniu žalobe žalobkyne v časti prisúdeného nároku na náhradu bolestného, sťaženie spoločenského uplatnenia, liečebných nákladov a škody na veciach, a na základe ktorých ustálil výlučnú zodpovednosť pôvodného žalovaného, resp. žalovaných za škodu žalobkyne a vylúčil jej spoluzavinenie, aj náležitým spôsobom odôvodnil v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Preto odvolací súd sa za využitia ust. § 387 ods. 2 CSP stotožňuje so všetkými závermi, ku ktorým súd prvej inštancie vo svojom rozsudku vo vzťahu ku skúmanej spoluvine žalobkyne, ako i vo vzťahu k nepriznaniu nákladov súvisiacich s vypracovaním znaleckého posudku na základe žiadosti žalobkyne dospel, a jeho rozhodnutie považuje za logické, pochopiteľné, presvedčivé a vyčerpávajúce.

2.2. Na druhej strane mal za to, že vo vzťahu k napadnutým častiam o uložení povinnosti pôvodnému žalovanému zaplatiť žalobkyni 4.092,33 eura a o zamietnutí nároku na zaplatenie 657,67 eura a k napadnutým častiam týkajúcimi sa úroku z omeškania došlo zo strany prvoinštančného súdu k vydaniu predčasného a nepreskúmateľného rozhodnutia, ktoré je v časti nároku na náhradu za stratu na zárobku založené aj na nedostatočnom zistení skutkového stavu a na nesprávnom právnom posúdení veci, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v uvedených častiach, ako i v závislej časti o trovách konania podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie v tejto časti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom vykoná navrhnuté dôkazy, vec opätovne prejedná, správne posúdi a znova rozhodne, pričom svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby bolo pochopiteľné, preskúmateľné a presvedčivé.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzovala z § 420 písm. f) CSP, ako i z § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolaním napadla

výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni 4.092,33 eura, o zamietnutí nároku žalobkyne na zaplataenie 657,67 eura, v častiach týkajúcich sa úroku z omeškania a v časti trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dovolateľka žiadala, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že odvolanie intervenienta odmieta a v napadnutej časti týkajúcej sa úrokov z omeškania a trov odvolacieho konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3.1. Porušenie práva na spravodlivý proces videla v nesprávnom postupe odvolacieho súdu, keď neodmietol odvolanie podané intervenientom bez súhlasu procesnej strany, ktorý možno udeliť najneskôr do konca lehoty na podanie odvolania. Mala zato, že poisťovňa, v ktorej mal pôvodný žalovaný uzatvorené povinné zmluvné poistenie v čase dopravnej nehody s ním netvorí nerozlučné spoločenstvo, nakoľko návrh môže smerovať výhradne voči žalovanému, resp. žalovaným. Teda v tomto prípade možno dospieť k záveru, že intervenient nie je oprávnenou osobou na podanie odvolania. Pričom takýto postup je rozporný nielen s procesnoprávnou úpravou, ale i s rozhodovacou praxou, najmä však s rozhodnutím Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) sp. zn. 1VObd/1/2020, z ktorého je zrejmé, že už predchádzajúca právna úprava účinná do 30. júna 2016 limitovala oprávnenie vedľajšieho účastníka podávať tak riadne, ako aj mimoriadne opravné prostriedky. Dovolateľka zároveň poukázala na nesprávnosť spôsobu určenia úroku z omeškania, nakoľko podľa nej bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 563 OZ a začiatok plynutia úroku z omeškania posúdiť v nadväznosti na predloženú predsúdnú upomienku, ktorá bola zaslaná dňa 10. júna 2011 a v ktorej boli žalobkyňou špecifikované uplatnené nároky. Pričom v tejto súvislosti poukázal i na to, že povinnosťou odvolacieho súdu bolo v tejto časti zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a nie zrušiť, keďže ide o vec jednoduchého právneho posúdenia.

3.2. Nesprávne právne posúdenie v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalobkyňa videla, i s poukazom na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/32/2002, v súvislosti s nesprávnym názorom odvolacieho súdu pri posudzovaní uplatneného nároku na stratu na zárobku, keď „prikázal“ súdu prvej inštancie postupovať podľa protiústavného ustanovenia § 446 a nasl. OZ, nakoľko podľa žalobkyne je náhrada príjmu pri PN absolútne odlišný právny nárok. Súčasne poukázala na argumentáciu súdu prvej inštancie, v rámci ktorej uviedol, že predmetný nárok nie je náhradou na strate zárobku, ale ide o obdobu ušlého zisku v zmysle § 442 OZ.

3.3. Dovolateľka záverom upriamila pozornosť dovolacieho súdu na skutočnosť, že pôvodný žalovaný mal zomrieť, t.j. stratiť procesnú subjektivitu pred vyhlásením rozhodnutia odvolacieho súdu, čo podľa žalobkyne podčiarkuje nesprávnosť postupu odvolacieho súdu, ktorý bol povinný aplikovať ustanovenie § 63 CSP.

4. Intervenient vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolaciemu súdu podané dovolanie žalobkyne odmietnuť ako neprípustné odmietnuť, prípadne zamietnuť ako nedôvodné.

5. Žalovaná 6/ sa vo vyjadrení k dovolaniu nestotožnila s dovolacou argumentáciou žalobkyne a žiadala, aby dovolací súd rozhodol rýchlo a spravodlivo.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

8. Žalobkyňa vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a

nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Spoločným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP je, že musí ísť o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Vecou samou treba rozumieť predmet konania tak, ako bol vymedzený v žalobe a o ktorom má byť v konaní vecne rozhodnuté, pričom súd rozhoduje vo veci samej rozsudkom (§ 212 ods. 1 CSP). Rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je rozhodnutie, po vydaní ktorého sa vec s konečnou platnosťou ukončí, súd už ďalej vo veci samej nekoná a nerozhoduje. Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť (a súčasne dôvodnosť) dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd musí posúdiť, či sa dovolaním napáda rozhodnutie vo veci samej, prípadne rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

10. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k dovolateľkou namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

11. V danom prípade je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým potvrdil výroky rozsudku súdu prvej inštancie o uložení povinnosti pôvodnému žalovanému zaplatiť žalobkyni náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 3.469,60 eura, za náhradu liečebných nákladov vo výške 9,43 eura a za náhradu škody na veciach vo výške 46,78 eura, ako aj o zamietnutí nároku na zaplatenie 229,07 eura [prvá výroková veta], odmietol odvolanie žalobkyne proti zamietnutiu nároku na náhradu liečebných nákladov vo výške 6,57 eura [druhá výroková veta], rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach o uložení povinnosti pôvodnému žalovanému zaplatiť žalobkyni 4.092,33 eura a o zamietnutí nároku na zaplatenie 657,67 eura, v napadnutých častiach týkajúcich sa úroku z omeškania a v časti o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie [tretia výroková veta]. Dovolanie žalobkyne smeruje výlučne voči výroku, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vymedzených častiach zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dané rozhodnutie má v dovolaní napadnutej časti povahu uznesenia v zmysle § 392 CSP.

12. V súvislosti s podaným dovolaním smerujúcim proti zrušujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré bolo vrátené na ďalšie konanie, dovolací súd poukazuje na rozhodnutie č. R 19/2017 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 3/2017, ktorého právna veta znie: „Dovolanie proti uzneseniu, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, proti ktorým je dovolanie prípustné v zmysle ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku“.

13. Dovolací súd preto zastáva názor, podľa ktorého v časti napadnutého rozsudku (tretia výroková veta), ktorou odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej výrokom) končí. V dôsledku kasácie prvoinštančného rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie v tejto časti, vec nie je právoplatne skončená a súd prvej inštancie znovu o nej koná a rozhoduje, a teda nedochádza k odňatiu práva na spravodlivý proces ani pre jednu zo sporových strán konania.

14. Dovolací súd na základe vyššie uvedeného konštatuje, že proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo vo vymedzenej časti zrušený rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátená tomuto súdu na ďalšie konanie, nie je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné.

15. Žalobkyňa vyvodzovala prípustnosť dovolania aj z § 421 ods. 1 CSP. Podľa tohto ustanovenia dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

16. Z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) je zrejmý dovolateľkou kladený dôraz na to, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení na podklade odvolania podaného intervenientom ako neoprávnenou osobou v otázke náhrady straty na zárobku, pričom právny názor odvolacieho súdu ako má súd prvej inštancie v konaní ďalej postupovať je nesprávny. Pokiaľ ide o úroky z omeškania dovolateľka je názoru, že začiatok plynutia omeškania po aplikácii § 563 Občianskeho zákonníka treba posúdiť v nadväznosti na predsúdnu upomienku a taktiež je nesprávny interval úroku z omeškania zo sumy 1.340,69 eura od 15. 01. 2016 do zaplattenia. Nastolené otázky sa týkajú zrušujúceho výroku dovolaním napadnutého rozsudku [tretia výroková veta].

17. V zmysle § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP je dovolanie prípustné iba proti rozhodnutiu, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie.

18. Ak je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím, ktorým bolo potvrdené dovolaním rozhodnutie súdu prvej inštancie, alebo rozhodnutím, ktorým bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenené, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP irelevantné, či k dovolateľkou uvádzanému dôvodu prípustnosti dovolania došlo alebo nedošlo.

19. Žalobkyňa dovolaním napadla rozhodnutie vo výroku, ktorým odvolací súd v presne vymedzených častiach zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a teda ide zjavne o rozhodnutie, ktoré nie je potvrdzujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu, rovnako nejde ani o zmeňujúce rozhodnutie.

20. So zreteľom na vyššie uvedené najvyšší súd dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c) CSP ako neprípustné odmietol, a to bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia.

21. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.